

Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego



Nauka w
POLSCE I ROSJI
MIEJSCA WSPÓLNE, MIEJSCA RÓŻNE
(OBSZAR HUMANISTYKI)

Redakcja naukowa

Magdalena Dąbrowska i Piotr Głuszkowski

Warszawa 2016

T. 2010

Oddawany do rąk czytelników tom powstał z myślą o nakreśleniu dróg rozwojowych – wspólnych, paralelnych i osobnych – humanistyki w Polsce i Rosji czasów dawniejszych oraz współcześnie. [...] Większość rozpatrywanych tendencji, zjawisk i wydarzeń pochodzi z XIX i XX wieku, czyli z czasów intensyfikacji kontaktów naukowych – zarówno oficjalnych, jak i prywatnych – między Polakami i Rosjanami, których tłem były nieraz jakże burzliwe wydarzenia na arenie politycznej. Na przestrzeni tych dwóch stuleci, ale także w czasach wcześniejszych i współczesnych, [...] kontakty naukowe rozwijały się pod znakiem zarówno nawiązań, inspiracji i kontynuacji, jak też polemik, konfrontacji i rywalizacji. Innymi słowy, obok „miejsc wspólnych” zdarzały się w nich „miejsca różne”, przy czym „wspólność” i „różność” nie są kategoriami wartościującymi, ale stwierdzeniami i kwalifikacjami faktów.

[ze wstępu redaktorów tomu]

SPIS TREŚCI

Magdalena Dąbrowska, Piotr Gluszkowski UWAGI WSTĘPNE	9
Магдалена Домбровска, Петр Глушковски ВСТУПИТЕЛЬНЫЕ ЗАМЕЧАНИЯ (tłum. Gizela Grabińska)	11
Magdalena Dąbrowska, Piotr Gluszkowski INTRODUCTORY REMARKS (tłum. Olga Jakubiak)	13
Z DZIEJÓW UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO (ROCZNICOWO)	
Joanna Schiller-Walicka CESARSKI UNIwersYTET WARSZAWSKI – HISTORIOGRAFICZNE OBSZARY ZNANE I NIEZNANE	15
Grzegorz P. Bąbiak UNIwersYTET, KTÓREGO NIE BYŁO... (SZKOŁA GŁÓWNA WARSZAW- SKA NA MARGINESIE JUBILEUSZU)	25
Hanna Bazhenova ИМПЕРАТОРСКИЙ ВАРШАВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ В СУДЬБАХ ЕГО ИСТОРИКОВ (1869-1915)	41
Сергей Михальченко, Елена Ткаченко Е.В. СПЕКТОРСКИЙ – СТУДЕНТ И ПРОФЕССОР ВАРШАВСКОГО УНИВЕРСИТЕТА	53
HISTORIA OŚWIATY	
Татьяна Жуковская, Елена Калинина СТУДЕНТЫ-ПОЛЯКИ В ПЕТЕРБУРГСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ В 1830-1860-е гг. ОПЫТ ВОСПИТАНИЯ НОВОЙ ЭЛИТЫ	65
Михаил Грибовский ОТРАЖЕНИЕ „ПОЛЬСКОГО ВОПРОСА” В УНИВЕРСИТЕТСКОЙ ИСТОРИИ РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ РУБЕЖА XIX-XX вв.	75
Maria Przewciszewska ELEMENTARZE JAKO NARZĘDZIA ROSYJSKIEGO IMPERIAL-BUILDING W KRÓLESTWIE POLSKIM (1865-1914)	85
KONTEKST MIĘDZYNARODOWY W BADANIACH (NIE TYLKO) HISTORYCZNYCH	
Aleksandr Lipatow EUROPEIZM: PUNKT WYJŚCIA W POSZUKIWANIU POROZUMIENIA POLAKÓW I ROSJAN	95

Piotr Głuszkowski

ZWIĄZKI POLSKIEJ I ROSYJSKIEJ HUMANISTYKI W LATACH DWUDZIE-
STYCH XIX WIEKU 105

Ирина Нам

ИСТОРИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
ПОЛЬСКИХ ДИАСПОРНЫХ ИНСТИТУТОВ В СИБИРИ (XIX – НАЧАЛО
XX в.) 115

Ольга Саприкина

АКАДЕМИК В.И. ЛАМАНСКИЙ КАК ИССЛЕДОВАТЕЛЬ ИСТОРИИ
ЧЕХИИ И ПОЛЬШИ 125

Юрий Ивонин, Борис Носов

ПРОЕКТ „РОССИЯ, ПОЛЬША, ГЕРМАНИЯ В ЕВРОПЕЙСКОЙ И МИРОВОЙ
ПОЛИТИКЕ XVI-XX ВЕКОВ” И ЕГО МЕСТО В ОТНОШЕНИЯХ
РОССИЙСКИХ И ПОЛЬСКИХ ИТОРИКОВ 137

HISTORIA KSIĄŻKI – HISTORIA LITERATURY**Magdalena Dąbrowska**

О „МИЕСКАХ ВСПÓЛНЫХ” В ДЗИЕЯХ РОСЫДСКТЕЙ І ПОДСКТЕЙ
ВІБЛІОГРАФІІ РОСЪАТКУ ХІХ ВІЕКУ 147

Zbigniew Olczak

КСІАՂКА РОСЫДСКА В ДЗИЕВІТНАСОВІЕЗНЫХ ЗВІОРАХ ВІ-
ВЛІОТЕКІ УНІВЕРСЫТЕДСКТЕЙ В ВАРШАВЕ: ГЕНЕЗА КОЛЕКСІІ . 157

Александр Ивинский

ЕКАТЕРИНА ІІ В *ИСТОРИИ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ* К. ВАЛИШЕВ-
СКОГО 169

Irena Betko

ПЕРСПЕКТИВЫ АРХЕТИПИЧЕСКОГО АНАЛИЗА В СОВРЕМЕННЫХ
ЛИТЕРАТУРОВЕДЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ 179

Danuta Ulicka

HISTORIA ARCANA: РОСЫДСКТЕ КОРЗЕНІЕ ФОРМАЛІЗМУ В МІЕДЗЫ-
ВОЈЕННЫМ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВІЕ ПОДСКІМ 187

Bożena Źejmo

ГАРСЗЫН, КТÓРЕГО НЕ МА В ПОДСКТЕЙ ГАРСЗЫНОЛОГІІ 199

JĘZYKOZNAWSTWO – LUDZIE I KIERUNKI BADAŃ**Вера Картавенко**

АРХІВНЫЕ РАЗЫСКАНИЯ (К ВОПРОСУ О РУССКО-ПОЛЬСКИХ
ЯЗЫКОВЫХ КОНТАКТАХ ПЕРІОДА XVII – XVIII ВВ.) 209

Dorota Pazio-Włazłowska

СТАН БАДАŃ НАД ŻЫЦІЕМ І ДЗІАЛАŃСІАЇ ВІКТОРА ПОРСЕЗІŃ-
СКТЕГО (1870-1929). УВАГІ ВСТЕПНЕ 221

Dorota Urbanek

- ANNA WIERZBICKA I JURIJ DERENIKOWICZ APRESJAN – PODWÓJNY
PORTRET SEMANTYCZNY 231

Olga Lesicka

- SIEMIOTYCZNE SPOJRZENIE NA JĘZYK W PRACACH NAUKOWCÓW
POLSKICH I ROSYJSKICH. KRÓTKI PRZEGLĄD WYBRANYCH
KONCEPCJI BADAWCZYCH 243

Aleksander Gadomski

- ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ТЕОЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ
В ПОЛЬСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКОЗНАНИИ 253

Оксана Ртищева

- ФОРМИРОВАНИЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЫ МИРА
В РУССКОЙ И ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКОЙ ГУМАНИТАРИСТИКЕ 263

Marek Łaziński, Magdalena Kuratczyk

- ПОЛЬСКО-РУССКИЙ КОРПУС ВАРШАВСКОГО УНИВЕРСИТЕТА
И ДРУГИЕ ПАРАЛЛЕЛЬНЫЕ КОРПУСА В СОПОСТАВИТЕЛЬНОМ
ИЗУЧЕНИИ ЯЗЫКОВ 273

Joanna Wasiluk

- TENDENCJE WE WSPÓŁCZESNYCH BADANIACH NAD ROSYJSKIM
I POLSKIM JĘZYKIEM MEDIÓW ORAZ Dyskursem medialnym .. 285

POD ZNAKIEM STUDIÓW INTERDYSCYPLINARNYCH**Олег Астахов**

- РОЛЬ ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКОЙ НЕКЛАССИЧЕСКОЙ ФИЛОСОФИИ
В ФОРМИРОВАНИИ КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИХ ИДЕЙ ПОЛЬСКОГО
И РУССКОГО СИМВОЛИЗМА КОНЦА XIX – НАЧАЛА XX ВЕКА 293

Николай Поселягин

- РАННИЕ СТРУКТУРАЛИСТСКИЕ РАБОТЫ Ю.М. ЛОТМАНА И ПОЛЬСКАЯ
ФИЛОСОФИЯ ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ XX ВЕКА 305

Janusz Dobieszewski

- NIE-MODNA MODA. FILOZOFIA ROSYJSKA W POLSCE W OSTATNIM
PÓLWIECZU 317

Michał Głuszowski

- WPLYWY ROSYJSKIE W TEORII SOCJOLOGICZNEJ BOLESŁAWA LIMA-
NOWSKIEGO 327

Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego

**Nauka w Polsce i Rosji
– miejsca wspólne, miejsca różne
(obszar humanistyki)**

Redakcja naukowa

Magdalena Dąbrowska i Piotr Głuszkowski



Warszawa 2016

Seria „Studia Rossica”, tom XXIII

Redaktor naczelny: Magdalena Dąbrowska

Sekretarz redakcji: Piotr Głuszkowski

Kolegium Redakcyjne: Irina Adelgeim (Moskwa), Lubow Kisielowa (Tartu), Andrzej de Lazari (Łódź), Aleksandr Lipatow (Moskwa), L'ubor Matejko (Bratysława), Irina J. Prochorowa (Moskwa), Wiktor Skruna (Warszawa), Natalia Żyliakowa (Tomsk)

Recenzenci tomu: Volodymyr Dubichynskyi, Jerzy Grzybowski, Andrzej Moskwin, Monika Zielińska

Redakcja tekstów w języku angielskim: Olga Jakubiak

Tłumaczenie wstępu na język rosyjski: Gizela Grabińska
Tłumaczenie wstępu na język angielski: Olga Jakubiak

T. 2010

Projekt okładki: Zakład Graficzny

© Copyright by Instytut Rusycystyki UW
Warszawa 2016

Wydano na zlecenie Instytutu Rusycystyki
Uniwersytetu Warszawskiego
ul. Szturmowa 4
02-678 Warszawa
ir@uw.edu.pl

ISBN 978-83-61116-32-5

UNIWERSYTET WARSZAWSKI
Wydział Lingwistyki Stosowanej
BIBLIOTEKA
ul. Szturmowa 4, 02-678 Warszawa

Druk i oprawa: Zakład Graficzny UW. Zam. 852/16